

UiO : Universitetet i Oslo
Det odontologiske fakultet
Institutt for klinisk odontologi

Håndhygiene Prosedyre		Dokumentnr. i ePhorte: 2013/3398
		Versjon: 3
		Side: 1 av 2
Utarbeidet av: M.H. Forsberg, operasjonssykepleier B. Teigmo, Smittevern, IKO adm. Revidert av: Kristine Myhre, operasjonssykepleier	Godkjent av: Carl Hjortsjø, instituttleder, Institutt for klinisk odontologi	Godkjent fra: 26.08.24 Godkjent til: 26.08.26

1. Endringer siden forrige versjon

Endringer i punkt 2 Hensikt og omfang, punkt 4.1 Hånddesinfeksjon. Punkt 4.2 Håndvask, Punkt 5 Definisjoner og punkt 7 Referanser og lenker.

2. Hensikt og omfang

Hensikten med prosedyren er hindre smitteoverføring via hender og forebygge infeksjoner hos pasienter, ansatte og studenter.

Prosedyren gjelder alle studenter, ansatte og hospitanter som utfører kliniske oppgaver ved Institutt for klinisk odontologi.

3. Ansvar

Avdelingene har ansvar for å tilrettelegge for håndvask og hånddesinfeksjon. Leder med personalansvar har ansvar for at prosedyren gjøres kjent og overholdes i sine områder. Instituttleder ved institutt for klinisk odontologi har ansvar for at prosedyren blir revidert og oppdatert.

4. Fremgangsmåte

Håndhygiene består av håndvask med såpe og vann eller hånddesinfeksjon med hånddesinfeksjonssprit.

Hånddesinfeksjon skal benyttes som førstevalg utfra gitte kriterier. Se punkt 4.1-4.2.

Hånddesinfeksjon gir bedre effekt, er mer hudvennlig og metoden er betydelig raskere enn håndvask med såpe og vann.

For begge metodene gjelder følgende:

- Hendene må være fri for ringer, klokke, armbånd, neglepynt, neglelakk, kunstige negler og lange negler.
- Inkluder underarmer når de har vært i berøring med pasienter eller gjenstander
- Gi ekstra oppmerksomhet til områder som ofte blir glemt: tomler, mellom fingre, baksiden av hendene og fingertupper

4.1. Hånddesinfeksjon – førstevalg hvis ikke kriterier fra pkt 4.2 er gjeldende

Når:

- Mellom hver pasient
- Mellom uren og ren kontakt hos samme pasient
- Før håndtering av sterilt, desinfisert og rent utstyr
- Etter bruk av hansker
- Etter kontakt med forurenset utstyr og gjenstander

- Etter håndtering av mikrobiologisk prøvemateriale
- Før legemiddelhåndtering
-

Hvordan:

- Hendene må være synlig rene og tørre når desinfeksjonsmiddel påføres
- Tilsett tilstrekkelig mengde hånddesinfeksjonsmiddel i en håndflate og spre over alle flater på begge hender, inkludert håndledd. Påse at alle flater på hendene er fuktige.
- Gni hånddesinfeksjonsmiddelet inn. Effekten er først oppnådd når hendene er helt tørre. Hendene bør derfor være helt tørre før pasienter eller gjenstander berøres.

4.2. Håndvask – synlig søl

Når:

- Ved synlig tilsølte hender
- Etter kontakt med kroppsvæsker, slimhinner, ikke intakt hud og sårbandasjer
- Etter bruk av hansker

Hvordan:

- Hender må være fri for ringe, klokke, armbånd, neglepynt, neglelakk, kunstige negler og lange negler
- Hender, inkludert håndledd, fuktes med vann. Tilsett en eller to pump med såpe i en håndflate
- Fordel såpen over alle flater på begge hender, inkludert håndledd.
- Gni i minst 30 sekunder
- Skyll hendene grundig under lunkent, rennende vann.
- Klapptørk hendene godt med papirhåndkle. Håndbetjente kraner stenges med det brukte papirhåndkleet
- Å utføre effektiv håndvask tar 40-60 sekunder

5. Definisjoner

Håndhygiene består av håndvask eller hånddesinfeksjon. Mål for håndhygiene er å uskadeliggjøre eller fjerne midlertidig mikrobeflora. Forutsetning for effektiv håndhygiene er at den utføres til rett tidspunkt, på rett måte og med riktige produkter.

6. Avvik eller dissens

Avvik meldes nærmeste leder. Avvik eller brudd på prosedyre kan medføre bortvisning fra avdeling.

7. Referanser og lenker

[Microsoft Word - FagligeAnbefalingerForSmittevernTannhelsetjeneste_Final.docx \(uio.no\)](#)

[Håndhygieneveilederen - FHI](#) Folkehelseinstituttet 2017